

Oponentský posudek bakalářské eseje

Martin Burian „*Mlha, atmosféra a neviditelno ve fotografii*“

FHS UK, Praha 2015

Vedoucí práce: PhDr. Václav Hájek Ph.D.

1) *Problém vlastního vymezení tématu a smyslu práce*

Martin Burian deklaruje v úvodu jako ústřední téma své práce význam neostrosti pro konstituci fotografie jako uměleckého druhu. Ale už název sám poněkud znejasňuje toto zaměření odkazem na nejasný pojem „atmosféry“ a ještě více pojmem neviditelno, který už s neostrotí má jen málo co společného. V úvodu tak dále komentuje obsah jednotlivých kapitol, což naše obavy z určité neujasněnosti cíle práce a její eklektičnosti dále potvrzuje. Rozsahem (61 rkp stran) je nicméně práce dostatečná.

2) *Otázka metodičnosti přístupu*

V předchozím bodu naznačená eklektičnost zaměření nachází svou paralelu i v samotném postupu. Od Burkeho emočního působení tmy, což je ovšem příliš krajní pozice pro zabývání se neostrotí, přechází autor k tématu imaginace vyvolaného účinkem skvrny. Ani v této kapitole mi není zcela jasná úloha pro téma rozostření. Ve třetí kapitole se teprve dostáváme k určitému jasnějšímu přiblížení smyslu práce, kterým se zdá být napjatý vztah mezi malbou a fotografií v dobách hledání uměleckého poslání fotografie. Rozostření fotografické kresby se stává argumentem nového uměleckého druhu. V následující kapitole autor utíká od jistě oprávněného tématu mlhy k nepřesvědčivé souvislosti s významem oblak. Celkovou kaleidoskopičnost témat završuje připomenutí greenbergovského zdůrazňování plošnosti pro modernistickou malbu. Pokud má být ústřední tezí, že neostrost ve fotografii není degradujícím prvkem a naopak „prohlubuje prostor“, většina argumentací je značně nepřesvědčivá.

3) *Věcné poznámky*

Pokud je v první kapitole zmiňován fyziologický účinek, nabízel by se jistě spíše „ganzfeld efekt“.

sV řadě rozsáhlých citací je přímé citování neoznačeno a je naopak vydáváno za parafrázi.

Při představení vzdušné perspektivy bohužel není jasné, co znamená či proč dochází k „potemnění barevností“.

Jakou relevanci má úvaha o „kunstwolen“ při analýze významu skvrny při imaginaci pro fakt rozostření?

Jaký význam má modernistický důraz na plošnost pro rozostření?

4) *Hodnota pramenů a poznámkového aparátu*

Výběr pramenů představuje rozhodně pozoruhodný záběr z oborů umělecké teorie, estetiky, fotografie a filozofie. Bibliografické údaje jsou zapsány požadovaným způsobem (pouze počet stran, číslo vydání a uvedení čísla ISBN se většinou pokládá za nadbytečné). Citované internetové zdroje obsahují data expirace. Poznámkový aparát je využit buď k doplňujícím informacím, nebo k rozšíření bibliografických odkazů.

5) *Jazyková stránka práce*

Jazyková úroveň práce je dostatečně rozvinutá, ovšem někdy se nechává autor unášet planým rétorismem.

Příkladem za všechny může být personifikace ve formulaci „neostrost pracuje s prostorem“ (s. 32).

6) Závěrečné hodnocení

Jako zásadní chybu práce vidím její kaleidoskopickou splepenost. Autor rozbíhá své úvahy různými směry, které ovšem nenalézají scelující pointu. Jistá ledabylost v zacházení s citacemi pak potvrzuje nesoustředěnost při hermeneutickém využívání zdrojů. Práce ovšem využívá značné škály pramenů, pracuje i s odpovídajícím obrazovým zázemím, jazykově je vcelku rozvinutá.

Přes vyjádřené připomínky práci doporučuji k obhajobě, moje hodnocení je však zatím jen „dobře“, tedy „3“.

Aleš Svoboda, oponent, 7. 9. 2015